

Брюксел, 24.10.2018 г.
COM(2018) 711 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА И ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

**Доклад за напредъка при изпълнението на Плана за действие на ЕС срещу
трафика на екземпляри от дивата флора и фауна**

{SWD(2018) 452 final}

1. Въведение

През февруари 2016 г. Европейската комисия прие съобщение, озаглавено „План за действие на ЕС срещу трафика на екземпляри от дивата флора и фауна“¹, което съдържа всеобхватна стратегия за борба с престъпленията срещу дивата флора и фауна в рамките на Европейския съюз (ЕС) и за засилване на ролята на ЕС в световната борба срещу тези незаконни дейности. Планът за действие включва 32 действия, които са структурирани около три приоритета: i) **предотвратяване** на трафика на екземпляри от дивата флора и фауна и премахване на основните причини за него; ii) по-ефикасно прилагане и **принудително изпълнение** на съществуващите правила и по-ефикасна борба с организираните престъпления срещу дивата флора и фауна; iii) засилване на **глобалното партньорство** на държавите на произход, потребление и транзитно преминаване срещу трафика на екземпляри от дивата флора и фауна.

На 20 юни 2016 г. Съветът на ЕС прие заключенията² относно плана за действие, като одобри трите приоритета, заложи в него, и призова за навременното му изпълнение. Този план беше приветстван и от Европейския парламент в резолюция от ноември 2016 г.³

Планът за действие обхваща петгодишния период от 2016 г. до 2020 г. Както в него, така и в заключенията на Съвета се посочва, че в срок до юли 2018 г. Комисията следва да докладва за напредъка при изпълнението на плана и дали заложените в него приоритети и цели продължават да бъдат целесъобразни и актуални.

Настоящият доклад представлява общ преглед на напредъка, постигнат от всички заинтересовани страни при изпълнението на плана за действие, който се основава най-вече на информацията, предоставена от 25 държави — членки на ЕС, Европейската служба за външна дейност, Европол, Евроюст и европейските мрежи, специализирани в прилагането на законодателството на ЕС в областта на околната среда.

Повече информация относно предприетите мерки за изпълнение на плана за действие се съдържа в работния документ, който придружава настоящия доклад. Данните, предоставени от държавите членки, са публикувани на уебсайта на Комисията⁴.

2. Ключови стъпки, предприети след приемането на плана за действие през 2016 г.

В настоящия раздел са обобщени най-важните стъпки, предприети след 2016 г. за изпълнение на трите приоритета от плана за действие, както и — където е уместно — допълнителните мерки, планирани за постигане на неговите цели.

¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=COM:2016:87:FIN>

² <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10512-2016-INIT/bg/pdf>

³ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2016-0454+0+DOC+XML+V0//BG>

⁴ http://ec.europa.eu/environment/cites/trafficking_en.htm

Приоритет 1 — Предотвратяване на трафика на екземпляри от дивата флора и фауна и премахване на основните причини за него

Първият приоритет от плана за действие е ЕС и неговите държави членки да се справят с многобройните първопричини за трафика на екземпляри от дивата флора и фауна. Борбата срещу този трафик може да бъде успешна само ако бъдат премахнати структурните причини за него.

Намаляването на търсенето на незаконни продукти от видове от дивата флора и фауна е основен елемент от стратегията на ЕС срещу трафика на екземпляри от дивата флора и фауна, като тази цел е в основата на редица предприети инициативи. ЕС и някои държави членки подпомагат съответните публични органи и организации на гражданското общество в Азия в усилията им да ограничат търсенето на незаконни продукти от видове от дивата флора и фауна — по-специално от носорози, слонове и люспеници. Като се отчита, че ЕС също е важен пазар за такива продукти, бяха положени безпрецедентни усилия за повишаване на осведомеността на предприятията, потребителите и широката общественост относно характеристиките и мащаба на трафика на екземпляри от дивата флора и фауна в ЕС. Редица държави членки проведоха информационни кампании, посветени на този трафик, като в някои случаи беше поставен специален акцент върху секторите от особено значение (например екзотични домашни любимци, музикални инструменти, въздушен транспорт или онлайн търговия). Подобни усилия бяха положени и на европейско равнище посредством работни семинари за ролята на стопанския сектор на ЕС в борбата срещу трафика на екземпляри от дивата флора и фауна и посредством пряк контакт с представители на бизнеса.

Въпреки постигнатия значителен напредък в редица важни сектори остава необходимостта от допълнителни усилия от страна на Комисията и държавите членки. Предвид значителния обем на търговията с продукти от видове от дивата флора и фауна (законни и незаконни), която се осъществява онлайн и с помощта на дружества за куриерски или пощенски услуги, следва да се обърне специално внимание на онлайн търговията и на куриерските дружества. Комисията ще продължи да развива текущото сътрудничество с някои субекти, като например сдруженията за търговия с декоративни риби и екзотични домашни любимци, с оглед да потвърди ангажиментите си, да постигне конкретни резултати в борбата срещу незаконната търговия с екземпляри от дивата флора и фауна и да насърчи устойчивото снабдяване с продукти от тях.

ЕС и неговите държави членки полагат много активни усилия, за да гарантират, че **търговията със слонова кост в рамките на ЕС и износьт на изделия от този материал** не са фактор за браконьерството на слонове и незаконната търговия със слонова кост. В съответствие с действие 2 от плана за действие през май 2017 г. Комисията прие документ с насоки⁵, в който се препоръчва от 1 юли 2017 г. държавите — членки на ЕС, да прекратят издаването на документи за износ на необработена слонова кост. На практика това означава, че посочените държави са преустановили износа на слонова кост, с изключение на някои много специфични ситуации —

⁵ http://ec.europa.eu/environment/cites/pdf/guidance_ivory.pdf

например във връзка с принудително изпълнение, както и с научна или образователна цел.

Наред с посочените действия, от 15 септември до 8 декември 2017 г. Комисията организира обществена консултация, за да събере информация и мнения относно степента, структурата и основните характеристики на законната и незаконната търговия със слонова кост в ЕС и на нейния износ от Съюза, както и относно приоритетите на ЕС в действията му срещу трафика с този материал⁶. Резултатите от консултацията показват, че почти 90 000 респонденти подкрепят по-стриктното прилагане на действащите правила на ЕС относно търговията със слонова кост. Много голяма част от анкетираните са на мнение, че това е необходима стъпка, за да се избегне смесването на изделия от слонова кост със законен и с незаконен произход, да се предотврати купуването на такива изделия в ЕС и последващото им транспортиране към трети държави, където те биха увеличили търсенето на незаконни изделия от слонова кост, както и да се подпомогне работата на правоприлагащите органи срещу трафика на този материал. Част от респондентите обаче се обявяват против въвеждането на допълнителни ограничения върху търговията със слонова кост към и от ЕС, по-специално по отношение на антикварните предмети.

Пазарът на ЕС не следва да увеличава търсенето на видове, които са били придобити по незаконен или неустойчив начин. Ето защо ЕС, в тясно сътрудничество с държавите на разпространение на съответните видове, полага активни усилия за разширяване на обхвата на Конвенцията по международната търговия със застрашени видове от дивата фауна и флора (CITES) към нови видове, застрашени от международна търговия, като по този начин им се предоставя международна закрила. Това важи особено за екзотичните домашни любимци, които са важен обект на търговия в ЕС, както и за тропическия дървен материал и за застрашените морски видове. ЕС постави този въпрос за обсъждане на 17-ата Конференция на страните (CoP17) по CITES през 2016 г. и активно работи по подготовката на CoP18, насрочена за 2019 г.

Насърчаването на ролята на **местните общности** в защитата на дивата флора и фауна също е приоритет за ЕС и неговите държави членки. То е основен компонент на финансираните от ЕС програми за опазване на биологичното разнообразие и за борба с трафика на екземпляри от дивата флора и фауна (вж. приоритет 3).

Благодарение на ЕС и неговите държави членки **корупцията** беше призната на международно равнище като основен фактор за трафика на екземпляри от дивата флора и фауна. Във връзка с това в рамките на CoP17 беше приета резолюция на CITES, основана на предложение от страна на ЕС. През юли 2017 г., по инициатива на Германия, принципите на високо равнище за борба с корупцията, свързана с трафика на екземпляри от дивата флора и фауна, бяха одобрени и от Г-20. Оттогава насам ЕС настоява — по-специално посредством своите делегации в трети държави — за целенасочени действия срещу този вид корупция.

⁶ Информация за консултацията и анализът на получените отговори са публикувани на https://ec.europa.eu/info/consultations/public-consultation-ivory-trade-eu_en

Приоритет 2 — По-ефикасно прилагане и принудително изпълнение на съществуващите правила и по-ефикасна борба с организираните престъпления срещу дивата флора и фауна

Вторият приоритет от плана за действие е насочен към повишаване на ефикасността на принудителното изпълнение на правилата на ЕС срещу търговията с екземпляри от дивата флора и фауна на равнището на ЕС и на държавите членки.

От важно значение е, че през май 2017 г. Съветът включи **престъпленията срещу околната среда като приоритет в цикъла на политиката на ЕС за борба с организираната престъпност** за периода 2018—2021 г. Съветът определи като приоритет разбиването на организираните престъпни групи, които извършват престъпления срещу околната среда — по-специално трафик на екземпляри от дивата флора и фауна и незаконен трафик на отпадъци. В контекста на цикъла на политиката на ЕС за периода 2018—2021 г., през септември 2017 г. беше приет Многогодишният стратегически план относно престъпленията срещу околната среда, който беше договорен между Комисията и държавите членки. В него се описва обхватът на проблема, изброяват се съществуващите дейности и политики в областта на престъпленията срещу околната среда и се набелязват установените и потенциалните уязвимости. В плана също така се определят седем стратегически цели, в рамките на които се посочват участниците, видовете мерки и ползите от тези мерки. Целите са свързани със следното:

- осигуряване на разузнавателна информация,
- оперативни дейности,
- превенция и изграждане на капацитет,
- сътрудничество с партньори извън ЕС,
- борба с документните измами,
- финансови разследвания,
- онлайн търговия със законни и незаконни стоки и услуги.

Многогодишният стратегически план се изпълнява посредством годишни оперативни планове за действие. Това признаване следва да увеличи мобилизацията и оперативния капацитет на Европол и на правоприлагащите органи на държавите — членки на ЕС, в борбата с престъпленията срещу околната среда, и по-специално трафика на екземпляри от дивата флора и фауна. Наред с това през януари 2018 г. Комисията прие съобщение, озаглавено „Действия на ЕС за подобряване на спазването на законодателството и управлението в областта на околната среда“⁷. Едно от тези действия е насочено към изготвянето на документ с насоки за добри практики относно борбата с престъпленията срещу околната среда, като се поставя специален акцент върху престъпленията в сферата на отпадъците и дивата природа. От значение са също

⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018DC0010&rid=2>

така мерките, свързани с обучението и по-доброто разгръщане на експертните знания и опит в гарантирането на спазването на законодателството в областта на околната среда⁸.

На равнището на ЕС бяха определени и изпълнени **стратегически приоритети при правоприлагането** както от страна на държавите членки, така и чрез трансгранични съвместни действия — по-специално срещу трафика на слонова кост, змиорки, влечуги и птици. Бяха проведени мащабни трансгранични разследвания и изземвания в целия ЕС с активното участие на Европол, Евроюст и редица правоприлагащи органи от различни държави членки (вж. каре 1). В някои държави членки беше отчетено значително **мобилизирание на правоприлагащите органи** срещу трафика на екземпляри от дивата флора и фауна. Понастоящем приоритет следва да бъде осигуряването на еднакви условия на конкуренция в целия ЕС и на силен отговор в сферата на правоприлагането от страна на всички държави членки срещу трафика на екземпляри от дивата флора и фауна. Докладваните случаи на успешни наказателни преследвания и санкции, свързани с този трафик, се отнасят до документни измами, изпиране на пари и организирана престъпност, както и до отнемане на незаконно придобито имущество. Важно е обаче да се подобри осведомеността на съдебните органи относно трафика на екземпляри от дивата флора и фауна, тъй като информацията за наказателните преследвания и санкциите в тази област остава ограничена. Беше докладван недостатъчен напредък по отношение на разследванията на изпирането на пари, свързано с трафика на екземпляри от дивата флора и фауна, като редица държави членки и заинтересовани страни отбелязаха необходимостта от повече разследвания, насочени конкретно към онлайн търговията като фактор при извършването на такъв трафик.

Каре 1 — Изземвания в ЕС на продукти от видове от дивата флора и фауна през 2016 г.

През 2016 г. компетентните органи на 24 държави — членки на ЕС, докладваха на Европейската комисия за общо 2268 значителни изземвания на стоки, получени от видове от дивата флора и фауна, като 63 % от тях бяха на **външните граници на ЕС**. Основните стокови групи, иззети на границите на ЕС, бяха следните: лекарствени продукти (42 %), слонова кост (14 %), корали (10 %), части от влечуги и производни продукти (7 %), живи влечуги (5 %), хайвер (4 %) и растения. Стоките, иззети при внос, бяха най-вече с произход от Китай, САЩ, Швейцария и Тайланд, докато повечето стоки, иззети при износ, бяха предназначени за Китай (включително за специалния административен район Хонконг), САЩ и Виетнам. По-голямата част от изземванията бяха извършени на летища, като в сравнение с предишни години беше регистриран по-голям брой иззети стоки, транспортирани като пощенски или бързи пратки.

През 2016 г. бяха иззети повече от два тона **слонова кост**. По-голямата част от нея не беше предназначена за пазара на ЕС и се състоеше от продукти, които са преминавали транзитно през европейски летища или пощенски центрове от Африка

⁸ Подробности относно отделните действия съгласно Плана за действие за спазването на законодателството и управлението в областта на околната среда се съдържат в приложение 1 към работния документ на службите на Комисията SWD(2018) 10 final.

към Азия, или които са щели да бъдат реекспортирани за Азия без необходимата документация (предимно старинни изделия от слонова кост).

В момента едно от най-големите предизвикателства пред ЕС и неговите държави членки в борбата им срещу трафика на екземпляри от дивата флора и фауна е свързано с трафика на **змиорки**. През риболовния сезон 2016—2017 г. бяха арестувани 48 лица и бяха иззети 4000 kg живи млади („стъклени“) змиорки; те бяха открити при експортирането им към Азия, като общата им стойност възлизаше приблизително на 4 милиона евро⁹. От разследванията, проведени от Европол и някои държави — членки на ЕС, става ясно, че контрабандата на змиорки от Европа се извършва с участието на транснационални мрежи на организираната престъпност.

Повечето държави членки докладваха за проведени от техните компетентни органи **курсове за обучение** на национално равнище, като е нараснал броят на курсовете, организирани съвместно с различни агенции (митници, полиция, инспекторати, управляващи органи по CITES и др.). Редица дейности за обучение бяха организирани и на равнището на ЕС — те бяха проведени под надзора на CEPOL¹⁰ или на мрежите на специалистите, които работят в областта на престъпленията срещу околната среда. За насърчаване на обучението на служители на правоприлагащите органи с цел борба с престъпленията срещу дивата флора и фауна бяха използвани също така програмите за сътрудничество в областта на околната среда и за полицейско сътрудничество, финансирани от ЕС (вж. каре 2).

Каре 2 — Финансово подпомагане за борбата с престъпленията срещу дивата флора и фауна в ЕС

ЕС предоставя финансиране — най-вече по програмата **LIFE**¹¹ — за редица конкретни проекти и инициативи за борба с престъпленията срещу дивата флора и фауна. Програмата LIFE осигурява 1,1 милиона евро за проекта „ЖИВОТ за дунавските есетри“¹² (2016—2020 г.), чиято цел е да се подобри прилагането на законовите и подзаконовите актове срещу браконьерството на есетри и незаконната търговия с хайвер в България, Румъния, Сърбия и Украйна. Тя също така подпомага дейности, ръководени от Европейската мрежа на прокурорите за околната среда (ENPE), включително разработването на нови инструменти, позволяващи на прокурорите и съдиите да разширят познанията си за престъпленията срещу околната среда, както и създаването на база данни с добри практики (645 000 EUR за периода 2015—2020 г.). По линия на програмата LIFE се осигурява и подпомагане за проекти, насочени срещу незаконния лов на птици в рамките на целия ЕС — най-вече за да се насърчи изпълнението на пътната карта на ЕС за елиминиране на незаконния лов, залагането на капани и търговията с птици¹³. Всеобхватна информация относно подпомаганите от програмата инициативи за борба с престъпленията срещу дивата

⁹ <https://www.europol.europa.eu/newsroom/news/eu-law-enforcement-step-efforts-to-protect-environment-%E2%80%9348-arrested-for-trafficking-endangered-species>

¹⁰ Агенция на Европейския съюз за обучение в областта на правоприлагането — <https://www.cepol.europa.eu/bg>

¹¹ <http://ec.europa.eu/environment/life/>

¹² <https://esetri.wwf.bg/the-project/>

¹³ <http://ec.europa.eu/environment/nature/conservation/wildbirds/docs/Roadmap%20illegal%20killing.pdf>

флора и фауна се съдържа в публикуваната неотдавна брошура „Програма LIFE и престъпленията срещу дивата природа“¹⁴.

През ноември 2017 г. в рамките на програмата на ЕС по фонд „Вътрешна сигурност — Полиция“¹⁵ беше публикувана първата целева покана за представяне на предложения¹⁶ за проекти, насочени към засилване на оперативните дейности на държавите членки в областта на престъпленията срещу околната среда, включително чрез дейности за обучение и изграждане на капацитет за компетентните органи, като общият бюджет по нея беше 2,5 милиона евро. Сред приоритетите, включени в тази покана, изрично е посочена борбата срещу трафика на екземпляри от дивата флора и фауна.

Редица държави членки създадоха платформи за **междуведомствено сътрудничество** или работни групи относно трафика на екземпляри от дивата флора и фауна. В Испания беше приет национален план за действие срещу този трафик, изготвен по модела на плана за действие на ЕС и съдържащ цялостна стратегия за разрешаване на проблема. Очаква се до края на 2018 г. подобен национален план да бъде приет и в Чешката република. Въпреки известния напредък обаче сътрудничеството и обменът на информация между правоприлагащите органи продължават да представляват предизвикателство в някои държави членки. Също така не всички държави членки обменят информация помежду си или посредством Европол. Редица държави членки посочват, че инструментът на ЕС за обмен на информация относно търговията с екземпляри от дивата флора и фауна — EU-TWIX (вж. каре 3), е практически и ефикасно средство за споделяне на данни за трафика на такива екземпляри (с изключение на лични данни) в целия ЕС. За разлика от това използването на платформата SIENA¹⁷ от страна на държавите членки с цел обмен на известия относно трафика на екземпляри от дивата флора и фауна се различава значително в зависимост от съответните органи. Това възпрепятства ефективното сътрудничество и лишава Европол от ценна информация, необходима за изграждането на всеобхватна разузнавателна информация относно трафика на екземпляри от дивата флора и фауна в ЕС.

Каре 3 — EU-TWIX: успешен инструмент за сътрудничество в областта на правоприлагането в ЕС

EU-TWIX е европейска система за подпомагане на правоприлагането, предназначена да улесни обмена на информация и международното сътрудничество между служителите, отговарящи за прилагането на законодателството за дивата флора и фауна, и ръководните кадри. Тя беше създадена през 2005 г. по инициатива на белгийските органи и организацията TRAFFIC¹⁸ и понастоящем свързва повече от

¹⁴ http://ec.europa.eu/environment/life/publications/lifepublications/lifefocus/documents/Wildlife_Crime_web-BG.pdf

¹⁵ https://ec.europa.eu/home-affairs/financing/fundings/security-and-safeguarding-liberties/internal-security-fund-police_en

¹⁶ <http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/opportunities/isfp/topics/isfp-2017-ag-env.html>

¹⁷ Приложението за мрежа за сигурен обмен на информация (SIENA) е комуникационна платформа за правоприлагащите органи, която се управлява от Европол. <https://www.europol.europa.eu/activities-services/services-support/information-exchange/secure-information-exchange-network-application-siena>

¹⁸ TRAFFIC е организация на гражданското общество, която работи по въпроси, свързани с търговията с екземпляри от дивата флора и фауна.

1000 служители (например от управляващи органи по CITES, митнически служби, служби за екологична инспекция, полиция и съдебни органи) от 37 европейски държави и 10 международни или регионални организации, като получава финансова подкрепа от Европейската комисия и от редица държави членки.

Комуникацията посредством списъка с адресати на EU-TWIX доведе до няколко трансгранични разследвания, включително едно широкомащабно разследване на случай на незаконна търговия с птици в Нидерландия, обхващащ няколко европейски държави и държави извън Европа. Бяха иззети около 500 птици, както и парични средства и имущество. Три лица бяха осъдени на лишаване от свобода.

Базата данни на EU-TWIX понастоящем съдържа над 55 000 записа за свързани с дивата флора и фауна изземвания от 28-те държави — членки на ЕС, извършени от 2000 г. насам. Тя предлага единствена по рода си възможност за мониторинг на незаконните тенденции в търговията с екземпляри от дивата флора и фауна както на национално, така и на европейско равнище.

EU-TWIX послужи за модел за няколко подобни системи по света, като съответната информация се съдържа в приложението към настоящия доклад.

Приоритет 3 — Засилване на глобалното партньорство на държавите на произход, потребление и транзитно преминаване срещу трафика на екземпляри от дивата флора и фауна

След приемането на плана за действие ЕС и неговите държави членки потвърдиха статута си на най-голям дарител на помощи за борба срещу трафика на екземпляри от дивата флора и фауна. Редица проекти са насочени към изпълнение на плана за действие посредством разглеждане на ключовите движещи сили и определящите фактори по отношение на този трафик, по-специално в области като престъпления срещу околната среда, корупция и върховенство на закона, несигурност поради въоръжени конфликти, екосистемни услуги и поминък в защитените територии, управление на природни ресурси и устойчивост на местните общности.

Предвид съществуващата трайна връзка между незаконната експлоатация на природните ресурси и дестабилизиращите дейности на въоръжените групи (по-специално в Централна Африка), ЕС и редица държави членки създадоха дългосрочни партньорства с трети държави, насочени към опазване на биологичното разнообразие и борба с трафика на екземпляри от дивата флора и фауна. Планът за действие осигури значителен тласък в тази област. В допълнение към вече отпуснатото финансово подпомагане и текущите дейности, **през 2016 г. и 2017 г. бяха мобилизирани значителни допълнителни средства от ЕС (около 340 милиона евро в Африка, Азия, Тихоокеанския басейн, Южна Америка и Карибите) по линия на европейската политика за развитие и сътрудничество.**

Средствата бяха предназначени за прилагане на регионални програми за борба с престъпленията срещу дивата флора и фауна в Централна и Източна Африка, както и за опазване на природата в държавите от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн (държавите от АКТБ) и други държави (например Гвинея). В рамките на Програмата за партньорство за управление на биологичното разнообразие и защитените територии (BIOPAMA) регионалните приоритети в държавите от АКТБ също така обхващаха изграждането на капацитет за борба с престъпленията срещу дивата флора и фауна.

Каре 4 — Нова световна програма на ЕС за борба с престъпленията срещу дивата флора и фауна и горите

Приетото през 2017 г. действие на ЕС за правоприлагане и борба с престъпленията срещу дивата флора и фауна и горите ще мобилизира 43,5 милиона евро за:

- увеличаване на оперативния капацитет на Международния консорциум за борба с престъпленията срещу дивата природа (ICCCWC) с цел подобряване на прилагането на законодателството в областта на дивата флора и фауна и горите в целевите държави и насърчаване на международната координация (13,5 милиона евро),
- подпомагане за организациите на гражданското общество и местните общности при предотвратяването и борбата с трафика на екземпляри от дивата флора и фауна в Азия, Африка и Латинска Америка.

По този начин се допълват съществуващите регионални програми, включващи членове на ICCWC, по-специално в Централна Африка (Служба на ООН по наркотиците — СНПООН), Източна/Южна Африка (СНПООН, CITES), Азия (СНПООН) и чрез световната програма MIKE¹⁹ (CITES), като общата сума възлиза на над 40 милиона евро.

Значително финансово подпомагане за национални и регионални програми за борба с трафика на екземпляри от дивата флора и фауна се предоставя и от някои държави членки (по-специално Франция, Германия и Обединеното кралство) чрез техните политики на сътрудничество за развитие. Белгия, Франция, Германия, Нидерландия и ЕС участват във финансирането на Фонда за защита на африканския слон (African Elephant Fund)²⁰.

В допълнение към предоставянето на финансово подпомагане ЕС участва активно в **двустранни дискусии относно трафика на екземпляри от дивата флора и фауна** с редица държави на произход, транзитно преминаване и пазар. Делегациите на ЕС активно насърчават прилагането на CITES и на разпоредбите на ЕС за търговия с екземпляри от дивата флора и фауна в трети държави и предоставят техническа помощ. ЕС също така използва своите инструменти на търговската политика, за да настоява за действия срещу трафика на такива екземпляри — например чрез включване на специални разпоредби в бъдещи споразумения за свободна търговия (по-специално с Виетнам) или чрез схемата „ОСП+“²¹. На последно място, ЕС насърчава диалога с регионални организации като АСЕАН²² и Африканския съюз с цел по-успешно справяне с незаконната търговия с екземпляри от дивата флора и фауна.

Редица държави членки мобилизират своите дипломатически мрежи срещу трафика на екземпляри от дивата флора и фауна. През октомври 2018 г. Обединеното кралство ще организира конференция на високо равнище, посветена на този въпрос²³.

¹⁹ Мониторинг на незаконното избиване на слонове. Вж.: <https://cites.org/eng/prog/mike/index.php>

²⁰ <http://www.africanelephantfund.org/>

²¹ Обща схема от преференции — http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/development/generalised-scheme-of-preferences/index_en.htm

²² Асоциация на народите от Югоизточна Азия.

²³ <http://www.illegalwildlifetrade.net/2017/11/24/london-2018-illegal-wildlife-trade-conference-oct-10-11-2018/>

ЕС също полага активни усилия на многостранно равнище — по-специално в контекста на CITES, която е основният многостранен инструмент срещу трафика на екземпляри от дивата флора и фауна и за прилагането на която ЕС осигурява финансово подпомагане. На заседанието на CoP17 и на заседанието на Постоянния комитет през 2017 г. ЕС активно настояваше за приемането на целеви препоръки и санкции с цел подпомагане на борбата срещу трафика на слонова кост, рогове от носорози, розово дърво и тигри.

ЕС и редица държави членки са активни участници в дискусиите относно незаконния лов, залагането на капани и търговията с птици — например в рамките на специалната група от експерти, създадена съгласно Конвенцията за опазване на дивата европейска флора и фауна и природните местообитания (Бернската конвенция). Те насърчиха включването на трафика на екземпляри от дивата флора и фауна в дневния ред на ООН, Г-20, Г-7 и други международни форуми. Необходими са допълнителни усилия, за да може този трафик да бъде включен в дневния ред на други компетентни международни организации и форуми, като например Конвенцията на ООН срещу корупцията, Конвенцията на ООН срещу транснационалната организирана престъпност и Специалната група за финансови действия.

3. Заключение

Планът за действие привлече значително политическо внимание и подкрепя на равнището на ЕС. Една от първите положителни последици в този аспект беше засиленото поставяне на трафика на екземпляри от дивата флора и фауна на вниманието на широк кръг от създатели на политики, правоприлагащи органи и заинтересовани страни в ЕС като приоритетен въпрос. Това доведе до приемането на редица инициативи на европейско и национално равнище с цел постигане на целите на плана за действие. Налице бяха и други положителни резултати: повече мерки за правоприлагане в ЕС, ангажимент от страна на участници от частния сектор с цел подпомагане на борбата срещу незаконния трафик на екземпляри от дивата флора и фауна, забрана за износ на необработена слонова кост, решителни предложения срещу трафика на екземпляри от дивата флора и фауна от страна на ЕС на многостранни форуми (по-специално в рамките на CITES), увеличаване на финансирането от ЕС за изграждане на капацитет и международни действия срещу трафика на екземпляри от дивата флора и фауна, както и мобилизиране на дипломатическите мрежи на ЕС и държавите членки в редица трети държави срещу този проблем.

Като цяло беше постигнат добър напредък по отношение на повечето от 32-те действия, заложи в плана за действие. Най-добрите показатели за оценката на неговото въздействие са нивата на браконьерство и трафик. Въпреки някои окуражаващи признаци (по-специално намаляването на нивата на браконьерство на слонове и носорози през последните години) трафикът на екземпляри от дивата флора и фауна все още е интензивен и представлява сериозна заплаха за биологичното разнообразие, върховенството на закона и устойчивото развитие. Следователно няма съмнение, че приоритетите и целите, изложени в плана за действие, продължават да бъдат целесъобразни и актуални.

ЕС и неговите държави членки следва да увеличат усилията си за постигане на целите на плана за действие до 2020 г., когато ще бъде анализирана необходимостта от последващи действия. Това е от значение и за постигане на цел 15.7 от цел 15 от целите за устойчиво развитие, в която се призовава за предприемането на спешни мерки, за да

се сложи край на браконьерството и трафика на защитени видове на флората и фауната, както и на търсенето и предлагането на продукти от видове от дивата флора и фауна²⁴.

²⁴ <https://sustainabledevelopment.un.org/sdg15>